

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi.

Tämä jakso alkaa helatorstaista 21.5.
ja päättyy 10. sunnuntaihin helluntaista 9.8.

Korotettu herra

DAN. 7: 13-14

HELATORSTAI 21.5.

Helatorstaita vietetään 40 päivää pääsiäisestä ja sen aiheena on Kristuksen taivaaseen korottaminen. Jeesus istuu nyt taivaallisella valtaistuimella ja Hänelle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Toisen vuosikerran Vanhan testamentin teksti on Danielin kirjasta (7:13-14). Danielin kirjan teksti liittyy päivän evankeliumiin (Joh. 17: 24-26), jossa Jeesus rukoilee taivaallista Isää opetuslastensa puolesta: ”Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista.”

Daniel vietiin Jerusalemita Babylonian pakkosiirtolaisuuteen jo nuorena joko yhdessä Hesekielin kanssa vuonna 605 eKr. tai seuraavassa pakkosiirrosta vuonna 597 eKr. Daniel oli rukouksen ihminen ja ehkä juuri siksi hän sai Babyloniassa ollessaan Jumalalta tulevaisuutta koskevia näkyjä. Tästä syystä hänen profeettakirjansa kuuluu ilmestyskirjallisuuden piiriin. Daniel sai näkyjä tulevista valtakunnista, joista tärkein on Messias -kuninkaan valtakunta. Tähän sanomaan liittyy myös puheena oleva teksti Dan. 7: 13-14. Jopa tunnetut keskiaikaiset juutalaiset rabbit Saadia Gaon (882-942 jKr.) ja Rashi (1040-1105 jKr.) tulkitsevat tämän tekstin viittaavan tulevaan Messiaaseen.

Näissä kahdessa Danielin kirjan jakeessa esiintyy kolme tärkeää Messiaan ominaisuutta, jotka kaikki toteutuivat Jeesuksen elämässä ja toiminnassa. Näitä kolmea seikkaa kuvaavat Danielin tekstin sanat: Ihmisen Poika, ikiaikainen ja valta. Tämä Danielin kirjan osa on kirjoitettu arameaksi ja Jeesus käytti tietoisesti itsestään tekstin arameankielistä ilma-

usta ”bar enosh”, ”Ihmisen Poika”. **Risto Santalan** mukaan nimitys ”Ihmisen Poika” esiintyy evankeliumeissa kaikkiaan 84 kertaa. Tämä Danielin kirjan Messiaasta käyttämä nimitys kuvaa hänen ihmisyytään. Toinen Danielin tekstissä esiintyvä ilmaus on sana ”ikiaikainen”. Se kuvaa Jumalan iankaikkisuutta ja tässä yhteydessä Messiaan jumalallista olemusta. Hän oli sekä ihminen että Jumalan Poika. Kolmas Danielin tekstissä jopa kolme kertaa esiintyvä ilmaus on sana ”valta”. Messiaalle annettiin ikuinen valta yli kaikkien kansojen. Meidänkin on ihmiselämän haasteiden keskellä hyvä muistaa, että Jeesus Messiaalla on yhä kaikki valta. Daniel muistuttaa meitä siitä, että vaikka tämän maailman valtakunnat nousevat ja tuhoutuvat, Messiaan valtakunta pysyy. Yksin Häntä tulee kaikkien ihmisten, kansojen ja kielten palvella ja kunnioittaa. ●

Esko Siljanen

TT, Mikkeli

Janoisten juhlaa

JOH. 7:37-39

6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ 24.5.

Juutalainen lehtimajajuhla on syys-lokuussa. Jos vuosi on 29 jKr., niin juhla alkoi 12.10 ja jatkui viikon. Kaura- ja vehnäsaato on korjattu huhti-kesäkuussa ja viini- ja oliivisato elo-syyskuussa. Lehtimajajuhla on kiitosjuhla sadosta ja Jumalan hyvyydestä. Lehvistä rakennettiin maja pihamaalle. Siinä asuttiin viikko ja ajateltiin kansan asumista teltoissa erämaavaelluksen ajan. Valtaosa meidän vuotuisista juhlistamme on kristillisiä, olkoonkin, että sisältö on hukattu. Vapaapäivinäkin ovat mukavia. Mitä olisikaan, jos niiden varsinaisesta sisällöstä ammennettaisiin. Joka kirkkovuosi juhlapuoliskolla kerrataan Jumalan pelastukset ja arkipuoliskolla se, kuinka ne tulevat meidän osaksemme. Juhlapäivistä tärkein on sunnuntai, Herran ja ylösnousemuksen

päivä. Se muistuttaa, että maallinen maailamme hajotetaan, mutta meillä on ikuinen maja taivaassa. Jos viikolla ovatkin mieleme täyttäneet Jumalan lahjat, sunnuntaina ajattelemme lahjojen antajaa ja sanomme kiitos. Sellainen, joka unohtaa lahjojen antajan ja Jumalan armoteot, ei ole kovin tarkka omistakaan teoistaan. Riittää, että muistamme kaksi asiaa: oma pahuus ja Jumalan hyvyys. Näiden muistamiseen tarvitsemme sapatin ja pelastuksen evankeliumin. Ehkä koronakin annettiin, jotta Jumalan puoleen käännyttäisiin.

Lehtimajajuhla sisälsi paljon symboliikkaa. Juhlakulkueessa kulkevilla oli oikeassa kädessä palmunoksa muistuttamassa erämaavaelluksesta ja vasemmassa kädessä sitrushedelmä luvattua maata symboloimassa. (3. Moos. 23:39–44) Laulettiin psalmeja 118:25, soitettiin ja tanssittiin. Jokaisena juhlan seitsemänä päivänä pappi otti vettä Siiloan lammikosta ja kantoi sen kullatussa kannussa temppeleihin pasuunoiden soidessa. Alttarin toiselle puolelle kaadettiin vesi ja toiselle viini. Se kuvasi kiitolisuutta siitä, että erämaassa Jumala antoi vettä ja yhä antaa sateen ja kasvun. Tähän liittyy profeetan sana: ”Te saatte riemuiten ammentaa vettä pelastuksen lähteestä.” (Jes. 12:3) Voi olla, että kahdeksantena päivänä vettä ei enää tuotu. Silloin Jeesus huutaa tarjouksen. Pelastuksen lähde on auki ja vesi virtaa, ei enää uhrina Jumalalle, vaan Jumalan lahjana janoaville.

Kaksi kertaa evankeliumit kertovat Jeesuksen huutaneen: Tänäpä evankeliumin kohdassa oleva ”jos jonkun on jano, tulokoon minun luokseni ja juokoon”, ja toinen ristillä sen jälkeen, kun Jeesus oli valittanut omaa janoaan. Sijaisemme janoi, jotta me saamme vastauksen janoomme. Jeesus huusi ”se on täytetty” ja ”Isä sinun käsiisi annan henkeni”, jotta me janoiset saamme ilolla ammentaa pelastuksen lähteestä ja tiedämme, kenen käsiin saamme antaa itsemme. Näiden huutojen on nyt

kiirittävä kaikkialle maailmaan kaikille, jotka omilla uskonnoillaan yrittävät keltava jumalilleen ja niille hyvälle kunnan kansalaisille, jotka toivovat, että heidän uskonnollisuuspisteensä riittävät kerran, kun on astuttava tuomiolle Jumalan eteen. Heidän on saatava tietää, että ”se on täytetty”, pisteet on jo kerätty. Siitä alkaa armo. Suuri kysymys kuuluu: Oletko sinä jo tullut Jeesuksen luo? Raamatun äärellä huomaammekin, että evankeliumit ovat täynnä Jeesuksen luo tulemista.

Kovaäänisimmät tulevat huomatuiksi. Some ja maailma voivat olla äänekäitä, koska niillä on vähän annettavaa. Jeesus sanoi, että hän on ”hiljainen ja nöyrä” (Matt. 11:29). Kakkivaltiaan ei tarvitse huutaa - viimeisellä tuomiollakin hän vain ”sanoo” - sillä hänellä on annettavana kaikki. Rohkenen ajatella, että kaikki tämä, elämän kadonnut mieli ja jano, ihmissuhteiden kipeys, oman minän, intohimojen ja mammonan orjuus, selittämätön paha olo ja uupumus, tarve olla rakastettu ja armahdettu ja kuulua johonkin kokonaisuuteen ja päästä taivaaseen ja kaikki nuo omavanhurskauden kuurouttamat iltaruskon ihmiset saivat Jeesuksen huutamaan.

Yhtä välttämätön kuin vesi on elämälle, on Jeesus sielulle. ”Joka uskoo minuun, niin kuin Raamattu sanoo.” (Näin kohta voidaan myös kääntää.) Ei ole kysymys mistä tahansa vilpittömästä uskosta, vaan uskosta Raamatun Jeesukseen. Elävän veden varaan pääsit jo kasteessa. Jos kastetta ei ole tai muuten ”usko, toivo ja rakkaus” ovat kuivuneet, tiedä, että ”Jumalan virta on vettä täynnä”. (Ps. 65:10) Kun Jeesus huusi sanansa, helluntai ja Pyhän Hengen tuleminen olivat vielä edessä päin. Mutta nyt Pyhä Henki on tullut, toimii ja kirkastaa Kristuksen. Evankelista Johanneksella Jeesuksen kirkkaus on suurimmillaan ristillä. Niin on jokaiselle syntisellekin. ●

Keijo Rainerma
Rovasti, Kankaanpää

Jumalan lapset

JER. 31:31-34

HELLUNTAIPÄIVÄ 31.5.

Päivän teksteistä voimme nostaa kolme teemaa: 1. Kansa rikkoi Jumalan liiton. 2. Jumala näkee ihmiset silti lapsinaan. 3. Jumala on solminut uuden liiton Jeesuksen sovitustyön kautta.

1. KANSA RIKKOI JUMALAN LIITON

Päivän lukukappaleessa Jumala puhuu kansalleen, ja ilmaisee tahtonsa ottaa ihmiset lähelleen. Herra muistuttaa kansaa siitä, kuinka hän voimallisella kädellään on kuljettanut lapsensa pois Egyptin orjuudesta: ”Tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta”(j. 32). Ilmaisun on vahva. Se kertoo siitä, kuinka Jumalalla on todella valta turmiovaltojen ylitse. Hän on elävä ja voimallinen Jumala. Pelastusteko on myös yksin Jumalan teko – kansaa voisi ajatella pienenä lapsena, jonka vanhempi on hihasta kiinni pitäen temmannut mukaansa. Kiireessä on lähetty matkaan. Niin läheinen on suhde Jumalan ja kansan välillä. Murheellinen tosiasia on kuitenkin se, että kansan ja Jumalan suhde rikkoutuu kansan niskuroinnin tähden. Lapsi on kääntynyt Isään vastaan ja rikkonut tämän kanssa solmimansa liiton. Jeremian kirjassa kansaa nuhdellaan voimakkein sanoin. Jumalan sanoista voimme lukea sen syvän pettymyksen, jota Jumala kokee: ”Sen liiton he rikkoivat, vaikka minä olin ottanut heidät omakseni, sanoo Herra.” (j. 32). Jumalan voimalliset pelastusteot tai se, että Jumala on ottanut kansansa omakseen ei painanut vaakakupissa, kun kansa päätti torjua Herran.

Voidaan tietysti miettiä, että eikö pienen lapsen kapinointi vanhempiaan vastaan kuulu murrosikäen? Kansa tosiaan on itsessään vähäinen ja piskuinen, mut-

ta Jumalaa vastaan noustessaan kyse ei ole enää murrosikäisen lapsen kapinoinnista vanhempiaan vastaan. Syntimme ovat todellisia. Kapinamme on kuolemanvakava asia. Kyse on majesteettirikoksesta ja maanpetturuuttakin vakavammasta asiasta. Luotu on noussut Luojaansa vastaan.

2. JUMALA NÄKEE IHMISET SILTI LAPSINAAN

Voidaan sanoa siis, että Jumala oli tehnyt liiton valitun kansansa kanssa, mutta se on ”rauennut tyhjiin”, sillä kansa on ollut tottelematon ja uskoton. Jumala ei ole liittoaan rikkonut, vaan kansa. Samoin mekin toimimme – emme syntimme tähden kykene noudattamaan Jumalan tahtoa ja emme edes etsi tai kaipaa Häntä. Lihamme taistelee Henkeä vastaan. Jumala tahtoo silti sulkea ihmiset edelleen yhteyteensä. Kuinka Jumala voi ottaa kansan jälleen yhteyteensä, jos Jumalan ja kansan välinen liitto on kerran rikottu? Mikä kääntäisi kansan sydämet jälleen Jumalan puoleen?

Vanha liitto ei muuta ihmisen sydäntä niin että tämä kääntyisi Jumalan puoleen. Siksi Jumala antaa lupauksen uudesta liitosta. Jumala tulee siis solmimaan uuden liiton kansansa kanssa. Tähän Jumalan kansaan saavat kuulua kaikki kansat ja kaikki kansanheimot. Jumala lupaa Jeremian kautta seuraavaa: ”Tämän liiton minä teen Israelin kansan kanssa tulevina päivinä, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä, kirjoitan sen heidän sydämeensä. Minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. Silloin ei kukaan enää opeta toista, veli ei opeta veljeään sanoen: ’Oppikaa tuntemaan Herra!’ Sillä kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut, sanoo Herra. Minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejään.” (j. 33-34).

3. JUMALA ON SOLMINUT UUDEN LIITON JEESUKSEN SOVITUSTYÖN KAUTTA

Kiintoisaa on, että ajatus lapsista ja lapseudesta on nähtävissä läpi Raamatun. ”Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapsia.” (5. Moos. 14:1) ”Sillä he ovat niskoiteleva kansa, ovat vilpillisiä lapsia, lapsia, jotka eivät tahdo kuulla Herran lakia...” (Jes. 30:9) Jumala tahtoi muutoksen tähän tilanteeseen – siis siihen, että kansa elää hänestä erossa. Siksi Jumala tulee solmimaan uuden liiton – ja kristittyinä me uskomme tämän tapahtuneen helluntaina Pyhän Hengen vuodattamisen kautta.

Ajatus lapsista näkyy myös siinä, miten Jumala sanoo: ”Sillä kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut, sanoo Herra.” (j. 34) Huomaamme, että tässä puhutaan kaikista; pienimmät mukaan luetuina. Evankeliumi kuuluu myös lapsille – olivathan lapset myös uskon esikuvia Jeesuksen mukaan.

Jeremian kirjan lupaus Pyhän Hengen vuodattamisen kautta tapahtuvasta Jumalan lapseudesta koskee kaikkia kristittyjä. ”Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia” (Room. 8:16). Kristittyjen elämässä kaste on ratkaiseva vaihe. Siinä toteutuu se, mitä myös helluntaina tapahtui: Jumala vuodataa Henkensä ihmisiin. Kasteessa meidät liitetään Jumalan perheväkeen ja otetaan Jumalan lapsiksi.

Stefan Prätorius kirjoittaa: ”uskovaisille kasteessa [annetaan] Jumalan lapseus ja Pyhä Henki, niin kuin Paavali kirjoittaa Gal. 3:26, 27: ”Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa. Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet.” Samoin Pietarikin Ap. t. 2:38: ”... ottakoon kukin teistä kasteen ..., niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.” Samaten Gal. 4:6: ”Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeem-

me Poikansa Hengen.” Ja Tiit. 3:6: ”... jonka Hengen hän runsaasti vuodatti meihin.”

Rukoilemme: Herra, meidän Jumalamme. Me olemme rikkoneet sinua vastaan. Armahda meitä poikasi Jeesuksen sovituskuoleman tähden. Sinä Herra olet lähettänyt Pyhän Hengen, Herran ja eläväksitekijän, joka on avannut kaikille kansoille tien luoksesi ja johdattaa meidät pyhien yhteyteen. Kiitos että saamme olla lapsiasi. Uudista meitä Pyhän Hengen runsailla lahjoilla. Yhdistä koko ihmiskunta ylistämään sinua ja sinun suuria tekojasi. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta, joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa elää ja hallitsee aina ja ikuisesti. ●

Taito Heikkilä

TM

Uuden elämän yhteys

JOH. 15:1–10

PYHÄN KOLMINAISUUDEN PÄIVÄ 7.6.

Tunnustamme uskomme yhteen Jumalaan, vaikka emme Jumalaa ymmärräkään. Jos tunnustaisimme vain sen, minkä ymmärrämme ja hyväksymme, olisi kyseessä ahdas järjen tunnustus ja palvelijajumalamme. Jumala on puhetaitoinen. Ihmisen ymmärrettävin sanoin Jumala on ilmoittanut itsestään kolmiyhteisenä. Sellaista ihminen ei olisi voinut keksiä. Rippikoulussa Jumalan kolmiyhteys kuvattiin näin: Jumala on kaikkivaltias Luoja, Isä. Jeesus on Jumala historiassa luonamme, Poika. Pyhä Henki on Jumala kanssamme nyt. Kaikkivaltias Jumala ei ruumista tarvitse. Jeesuksella oli ruumis, jotta hän olisi kaltaisemme ja sijaisemme. Pyhän Hengen ruumis ovat kristityt. Jumala on toimintakykyinen. Jeesus ilmoittaa Isän ja Pyhä Henki kirkastaa Kristuksen. Meidän ei tarvitse huolehtia kolmiyhteyden ymmärtämisestä tai siitä, kenelle rukouksemme osoittaisimme. ”Kyll’ hyö keskenää soppii”, todisti uskovaismummo.

Jeesuksen puhe yläsalissa jatkuu tai sitten on lähdetty edellisen luvun lopun kehotusta noudattaen liikkeelle rinta alas ja ylös kohti Getsemanea ja pysähtytty viinipuuviljelmälle. Jeesus puhuu uuden elämän yhteydestä. ”Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri.” Vaikeasti ymmärrettäviä asioita Jeesus opetti tutuilla ja ymmärrettävillä kuvauksilla. Vanhassa testamentissa Israelin kansaa oli verrattu viinipuuhun. (Ps. 80, Jes. 5, Jer. 2) Sen oksat olivat tulleet kelvottomiksi. Tätä taustaa vasten Jeesus on ”tosi” eli oikea ja kelvollinen viinipuu. ”Minä olen tosi viinipuu” palauttaa mieleen Jeesuksen aikaisemmat kuusi ”minä olen” -sanaa Johanneksen evankeliumissa.

Isä ja Poika ovat yhdessä. Jumala on viinitarhuri, istuttaja, hoitaja ja vielä kasvun antajakin. (1. Kor. 3:7) Hedelmää kantamaton oksa karsitaan, hedelmää tuottava puhdistetaan. Kristus -viinipuussa hedelmän tuottamisella on edellytyksensä. Hedelmä ei synny ihmisen voimilla eikä hengellinen kasvu voi tapahtua vapaasti rehottamalla. Pelkkä suuruuskasvu ei hedelmän tuottamiseen riitä. Terve kasvu ja hedelmä edellyttävät Jumalan puhdistavaa hoitoa ja pysymistä Kristuksessa. Meidän pysymisemme ehdoksi laittava uusi käänös voidaan kääntää myös: ”Teidän tulee pysyä minussa ja minun teissä” tai ”pysykää minussa ja tulette näkemään, että minä pysyn teissä”. Näitä kahta pysymistä ei voi erottaa toisistaan. Pysy Kristuksessa, niin hedelmä tulee itsestään, sillä Kristus omissaan kantaa hedelmää. (Gal. 2:20)

Se, mitä Jeesuksessa pysyminen on, ei jää utuiseksi ja vain oman sisäisen tunteuksen varaan, kun huomioimme Herran oman opetuksen siitä, että kyse on Jumalan sanan pysymisestä meissä ja meidän pysymisestäämme Sanassa. Juuri tästä käydään väantöä nyt Suomi-tasavallassakin: Voiko sanoa ”näin Raamattu sanoo” ja olla samaa mieltä Raamatun kanssa.

Kuva viinipuusta ja oksista toistuu. Uusi ja elävä yhteys Jeesukseen on korostamisen arvoinen. Jeesuksen ja opetuslapsen tehtävät eivät sekoitu keskenään, mutta vastavuoroinen asuminen - te Kristuksessa ja Kristus teissä - on hedelmän tuottamisen ehto. ”Paljon hedelmää” tuo mieleen apostoli Paavalin tavoitteen ”voittaa mahdollisimman monta Kristukselle”. (1. Kor. 9:19). Voittosaaliin ja hedelmän kantamisen ero on siinä, että hedelmä moninkertaistuu. Asiallisesti kysymys on samasta, sillä Kristukselle voitettu, voittaa taas uusia Kristukselle. Jeesuksen valinta ja tahto tähtää siihen, että ”te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää”. Usko ei ole yksityisasia. (2. Kor. 5:15) Kuninkaan näky ”häähuoneen täytymisestä”, Jeesuksen sana hedelmää tuottavista seuraajistaan ja apostolin tavoite ”ihmisten voittamisesta” ilmaisevat kaikiksi ajoiksi tavoitteen Kristuksen kirkolle. Tähtäämme keskelle: uskoon, uskossa kasvamaan ja hedelmää tuottamaan. Ellei tähtäyspiste ole selkeä, voi osua vain sattumalta. Kuinka valmistautuu taisteluun, jos sotatorven ääni on epäselvä? Jollei tiedä, mistä hengellisessä sodankäynnissä on kysymys, tulee ”nyrkkeilystä ilmaan huitomista” ja pian aikoja kristityt soivat keskenään. (1. Kor. 14:8, 9:26, Ef. 6:12) Mutta ”ilman minua te ette saa aikaan mitään”. (1. Piet. 1:9) Tässä ei vaihtoehtoja ole.

Jeesuksessa pysymisen toinen seuramus hedelmän kantamisen lisäksi on rukous. Rukouksen edellytyksenä sanassa pysymisen merkitys korostuu, ja lupaukset ovat suuret. Ei voi luottaa toiseen, mutta suhtautua epäillen toiseen. Ehdollisuus Jeesuksen pysymiselle ja rukouksen kuulemiselle aiheuttavat ahdistuksen. (Matt. 3:7) Tätä vakavuutta ei ole syytä selittää pois. Kristitty ei itse lataa akkuaan ja pidä sitä täytettynä. Elämä ja voima tulee Jeesuksen rakkaudesta. ●

Keijo Rainerma

Elämää ei voi varmistaa, taivaspaikan voi

LUUK. 12:13–21

2. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 14.6.

Omistamisesta johtuu hauska sana omaisuus. Vaikka sanan täydessä ja lopullisessa merkityksessä emme voi yhtään mistään sanoa ”minun”, omistamisen halu löytynee jokaisesta. Voimakasta omistamisen halua sanotaan himoksi. Miten kokaisin omaisuutta? Kuinka säilyttäisin omaisuuteni arvon? Kuinka jakaisin sen kuoltuani? Kysymys perinnönjaosta käynnistää käsillä olevan evankeliumikohdan. Yllättävää, kuinka paljon Raamattu puhuu omaisuudesta, rahasta, omistamisesta, ahneudesta, himosta. Neuvoopa rikastumisen tavankin. (Luuk. 6:38; 1. Tim. 6:17–19)

”Sano veljelleni.” Ei ole ensimmäinen kerta, kun perintö on aiheuttanut riidan ja puhevälkien katkeamisen. Isoäidin hopealusikat riittävät rikkomaan sisarusten välit. Juutalaisen oikeuskäytännön mukaan vanhin veli sai kaksinkertaisen perinnön, koska elätti äidin ja naimattomat sisaret. Ellei isä eläessään jakanut omaisuutta, syntyi helposti riitaa. Sellaista ”muuan mies” pyytää Jeesusta ratkomaan. Jeesus tuli kuitenkin pelastamaan sieluja, ei sekeleitä. Esimerkkiä mies näyttää kuitenkin siinä, että tuli puhumaan vaikeuksistaan ja kääntyi asiantuntijan puoleen, jollaisena rabbia pidettiin. Puhuminen Jeesukselle on rukous, jollaiseen miehen esimerkki rohkaisee. Rukoile ensin ja toimi sitten. Jeesus luotti viranomaisten kykyyn ratkaista omaisuusongelmat.

Jeesus saa aiheen puhua ahneuden synnistä. Aikana, jolloin oikeastaan vain väkivaltaa ja syrjintää pidetään synteinä, ei ahneus tunnu vakavalta synniltä. Mutta syntiä on se, minkä Raamattu sanoo synniksi, tuntui meistä miltä tahansa. Ahneus erottaa Jumalasta ja syököse monenlai-

seen kärsimykseen ja lopulta helvettiin, ellei parannusta ja turvautumista Jeesukseen tule. (1. Tim. 6:9,10; 1. Kor. 6:9,10) Ahneen on tehtävä parannus yhtä hyvin kuin avionrikkojan, varkaan ja juomarinakin. Ahneus ja ylpeys ovat syntejä, jotka tunnistaa toisissa, harvoin itsessä. Vanhan käännöksen ”katsokaa eteenne” tarkoittaa juuri *tunne itsesi*. Valtaosa meistä pitäneet itseään hyväsydämisinä ihmisenä, vaikkamme olisi koskaan tehneet mitään tosi uhrausta lähimmäisen hyväksi. Verokalenteri riittää puhkaisemaan hyväntuulisuuden. Sinä, joka osoitat muita, tunnetko omat vaikuttimesi? Usein toisista sanottu nousee meistä itsestämme. Miksi haluat sanoa sen, mitä sanot? Onko arviointimittasi luotettava Jumalan sana vai toiset ihmiset? Itsemme tunteminen syvenee yhdessä Jumalan tuntemisen kanssa. Ylpeys, ahneus ja kateus ovat ensimmäisen käskyn syntejä. Jos Raamatun Jumala on Herramme, on Hän meille rakain eikä sydän ole jaettu mammonalle. Luottamus Jumalan huolenpitoon tekee kokoamisen tarpeettomaksi, eikä toisilla ole sellaista, mitä kadehtisin, jos on totta se, että ”Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu”.

”Kavahtakaa (karttakaa tarkoin) kaikkea ahneutta.” Jeesuksen sana on selkeä ja vakava. Apostoli kirjoittaa: ahneus on epäjumalanpalvelusta. (Kol. 3:5) Joskus syntiä tarkoittava sana tuntuu ikävältä, kuten ahneus. Miltä tuntuisi säästäväinen, tarkka, yritteliäs, oikeuksistaan kiinni pitävä? Kysyjällä oli ilmeisesti oikeus vaatia veljeltään osuutta perinnöstä samoin kuin rikkaalla miehellä oli oikeus tuotantotalouden laajentamiseen ja tulo-kertymän kasvattamiseen. Kumpaakaan ei sanota epärehelliseksi tai muutenkaan keljuksi. Mutta koska ahneuden kanssa on oltava tarkkana, kristitty antaa mieluummin käden ulottuvilla olevien etuukseen mennä, kuin antaa periksi ahneudelle.

Hyvä tapa torjua ahneutta on antaa omaan taan niin, että se tuntuu. Jumalan sana ja lähimmäisen hätä vetää kyllä viivan oman välttämättömän tarpeen ja ylellisyyden ja ahneuden väliin. Jos oma toimeentulo on taloudellinen kysymys, on lähimmäisen leipä teologinen kysymys. Eikö Joosefin Egyptissä varastoinut laihoja vuosia varten? Maksammehan jo verot, omassa maassakin on hätää, oma syynsä, ei yksi ihminen paljon voi, meneekö apu edes perille? Joosef kokosi voidakseen ruokkia monta, antaa enemmän. Siinä hyvä syy kokoamiseen. Kristitty lannoittaa varoillaan Jumalan viljelysmaata. Se, joka ei tunne omakseen lähetys- ja diakoniatyötä, auttakoon muilla tavoin.

Maassamme on käynnissä varallisuuden uusjako: Yhä harvemmille kasaantuu yhä enemmän. Onko ahneudelle mitään rajaa? Omaisuuden viisaaseen hoitamiseen ei ole huomautettavaa, mutta sen käyttämiseen on. Ei ole synti tulla rikkaaksi, mutta on synti kuolla rikkaana. Menneessä aikamuodossa Jeesus puhuu rikkaasta miehestä, jonka tunnussana oli ”kerään ja kokoan”. Jos on sanottava sielulle lepää, syö, juo ja nauti, eikö se kerro, että mainitut asiat puuttuvat. Ilo ei tule käskemällä. Onni on oikein tekemisen pitkän tähtäimen. Ja levollinen voi olla vasta sitten, kun välit viimeiseen oikeusasteeseen ovat kunnossa. Onnettomalla miehellä ei ollut yhtään osaketta taivaassa. Miehen suunnitelmat ulottuivat vuosia eteen päin hänen viimeisenä elinpäivänään. Elämää ei voi varmistaa, mutta iäisen osansa voi. Ainoa, mitä tästä elämästä voit pelastaa, on sielusi. Anna Jeesuksen tehdä se. Vaikka täällä olisit tappiolla, ylivelkaantunut ja kaikkiesi menettänyt, saat kuitenkin uskoa kaikki syntisi anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä. Tässä annetaan taivasoptio, joka aivan pian lasketaan kätehen. ●

Keijo Rainerma

Tien raivaaja

LUUK. 1:57–66

JUHANNUSPÄIVÄ (JOHANNES
KASTAJAN PÄIVÄ) 20.6.

Meidän epäilyksemme voi Jumalakin muuttaa iloksi. Päivän lukukappaleessamme näemme esimerkin tästä Sakariaan elämässä. Sakarias oli aiemmin epäillyt Jumalan tahdon toteutumista perheensä kohdalla. Hän oli epäillyt Jumalan ilmoitusta, jonka mukaan hedelmällisen iän ohittaneelle pariskunnalle syntyisi vielä poikalapsi. Hän oli asettanut omat epäilyksensä Jumalan suunnitelmien eteen. Tämä on ymmärrettävää. Me ihmiset neuvomme myös Jumalaa ja rajoitamme hänen toimintamahdollisuuksiaan ajatuksissamme. Jumala kuitenkin saattaa vääjäämättä suunnittelemansa toteen. Hän on kaikkivaltias Herra. Jumalan voimaa ja lupauksia aikaisemmin kyseenalaistanut mies sai nyt pitää lastaan sylissään.

Päivän evankeliumi kertoo, että nyt juhliittiin tämän pojan ympärileikkausta. Ympärileikkaus oli tärkeä perhetapahtuma juutalaisessa perheessä. Jumalan oli antanut Israelin kansalle ohjeen ympärileikata poika kahdeksan päivän ikäisenä (3. Moos. 12:1–3). Tämä rituaali tuotti iloa perheelle ja läheisille. Oli riemun päivä, sillä lapsen kuuluminen Jumalan liittoon oli vahvistettu. Juutalaisessa perinteessä sukulinjat ja perheiden nimet ovat tärkeitä. Paikalla olijat olettivat ymmärrettävästi, että poika saisi nimensä isänsä mukaan. Juhlaväki sai kokea yllätyksen, sillä sekä Elisabet, että Sakarias tahtoivat nimetä pojan Johannekseksi. Tämä nimi oli se, jonka enkeli oli heille ilmoittanut. Hienoa on huomata se, kuinka naapurit ja sukulaiset jakoivat ilon Elisabetin kanssa (j. 57–58). Elisabet pääsee lapsettomuuden murheesta iloon.

Kahdeksantena päivänä toimitetulla ympärileikkauksella oli pitkä historia. 1. Moos. 17:9–14 mainitsee jo sen, minkä ikä-

senä lapsi tulee ympärileikata ja liittää Jumalan liiton jäseneksi. Päivän evankeliumi ei selitä, miksi Sakariaan ja Elisabetin lapselle ei oltu annettu nimeä jo lapsen synnytyessä. Jakeet 62–63 puhuvat siitä, kuinka Sakarias saattoi olla määräaikaaisesti paitsi mykkä, mahdollisesti myös kuuro. Luukaan evankeliumin mukaan hän oli yhtä kaikki kykenemätön puhumaan. Sana, jota aiemmin jakeessa 1:22 käytetään ”kophos” voi myös merkitä mykkää, kuten myös kohdassa (Luuk. 7:22). Joka tapauksessa sukulaiset ja naapurit viestittivät elehtimällä (j. 63) johon Sakarias vastasi kirjoittamalla tauluun pojan nimen. Jakeet 64–66 kertovat siitä, kuinka Jumalan annettua hänelle puhekykynsä takaisin, ensimmäinen reaktio oli ylistys!

Tähän on hyvä pysähtyä hetkeksi. Sakarias ei murehdi enää sitä, että joutui epäuskonsa tähden kokemaan elämää mykkänä. Tämä saattoi itse asiassa olla siunaukseksi Sakariaalle. Puhekyvyn menettämisen myötä oli ehkä aikaa ajatella ja hiljentyä (Luuk. 1:20). Se vei pienelle paikalle. Monet aiemmat turhat puheet ehkä paljastuvat joutaviksi. Ehkä meidänkin olisi hyvä tarkemmin miettiä mitä sanomme ja puhumme. Jeesus opetti myöhemmin samasta asiasta: ”Minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset lausuvat, heidän on tuomiopäivänä tehtävä tili.” (Matt. 12:36). Turhista puheista Jeesus varoittaa siis suorasanaisesti.

Pääpaino tekstissämme on siinä, että Jumala toimii lupaustensa mukaan. Sen havaitsemisen myötä Sakariaan mielen täyti ilo ja levisi myös muihin (j. 65). Päivän tekstimme kertoo meille siitä, kuinka Johannes kastajan syntymä oli Jumalan lahja paitsi vanhemmilleen, mutta myös tärkeä vaihe Jumalan suuren pelastussuunnitelman toteutumisessa. Johanneksen merkitys on siinä, että hän toimi tienraivaajana Vapahtajallemme Jeesukselle. Saaman-sa nimen (Johannes = Jumala on armolli-

nen) mukaisesti Johannes julisti Jumalan armollista hyvyyttä, pelastusta ja syntien anteeksiantamista. Ennen kaikkea Johannes tahtoi toiminnallaan osoittaa tietä Jeesuksen luokse. Johannes ei ollut keskipiste, mutta Jeesus on. Hänessä meillä on syntien sovitus ja iankaikkinen elämä. ●

Taito Heikkilä

Kutsu jumalan valtakuntaan

LUUK. 19:1–10

3. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 21.6.

Kukaan ei ole automaattisesti taivaan kansalainen. Raamatun mukaan kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vaillo Jumalan kirkkautta. Siksi Jumala kutsuu meitä kääntymään takaisin yhteyteensä. Kuten ensimmäisten ihmisten kohdalla, Jumala etsii jokaista: ”Herra Jumala huusi miestä ja kysyi: Missä sinä olet?” (1. Moos. 3:9) Rakastava ja ihmisen parasta tahtova Jumala ei halua kenenkään joutuvan ikuiseseen eroon Hänestä. Hän tahtoo hyvyydellään kutsua kaikki kääntymään ja suuntaamaan matkansa kohti taivaallista kotia. Raamattu puhuttelee kristittyjä kutsuiksi, koska he ovat vastanneet Hänen kutsuunsa ja uskoneet Kristukseen, joka avasi meille paluutien Jumalan tykö ja teki kutsun mahdolliseksi.

Jumala rakkaudessaan särkee sydämiä aloittaessaan kutsuvan työnsä ihmisissä. Joudumme kohtaamaan kipeän tosiasian. Olen syntinen enkä sitä tosiasiaa saa muuksi muutettua. En voi puristaa uutta elämää omasta sydämeistäni. Ilman Armahtajaa minun käy huonosti. Yksi rippirikouksistamme sanoo: ”Tiedän, että syntini tähden olen ansainnut ikuisen kadotuksen, jos tuomitset minut pyhytyksi ja vanhurskautesi mukaan.”

Jumala on oikeudenmukainen ja ehdoton vaatiessaan syntien täydellistä sovitusta. Hän yllättää siinä, ettei ryhdy rankaisemaan meitä, vaan asetti syyttö-

män syyllisten asemaan. Raamattu nimitää meitä ihmisiä synnin orjiksi, jotka emme omilla teoillamme voi ostaa itseämme vapaiksi. Luonnostaan ihminen luulee, että hänen täytyy itse hyvittää syntivelkansa voidakseen siten tulla taivaskelpoiseksi. Jumala vapauttaa meidät tällaisista luuloista ja epätoivoisista omista yrityksistä. Hän ohjaa meidät katsomaan pois itseltämme Jeesukseen Kristukseen. ”Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti.” (Fil. 2:7) ”Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauten.” (2. Kor. 5:21)

Adam ja Eeva yrittivät piiloutua Jumalalta kuullessaan Hänen lähestyvän. Heidän silmänsä olivat avautuneet näkemään oman, lankeemuksesta seuranneen kurjan tilanteen. Omantuntonsa syytösten painassa heidän luonnollinen ratkaisunsa oli piiloutua ”puutarhan puiden sekaan”. Se ei auttanut ja Jumalan edessä mies lausui totuuden: ”Minua pelotti.”

Päivän evankeliumissa on jotain samankaltaista Paratiisin tapahtumien kanssa. Sakkeuksellakin oli piilopaikka viikunapuun lehtien suojassa. Ehkä hän halusi olla piilossa muiden katseilta, mutta ennen kaikkea hän halusi nähdä, ”mikä mies Jeesus oli”. Sakkeus oli herätyksen tilassa. Hän oli kuullut Jeesuksesta avuttomien auttajana. Ulkonaisesti hänellä oli rikkautta, asiat hyvin, mutta Adamin ja Eevan tavoin hän oli sisäisesti pelokas, syntien anteeksiannon tarpeessa. Tuskin hän muuten olisi lähtenyt ottamaan Jeesuksesta tarkempaa selkoa. Jeesus madalsi Sakkeukselle kynnykset ja tuli hänen lähelleen. Samaan tapaan kuin Paratiisissa, Jumalan katse näki piilossa olevan. Raamattu sanoo: ”Herra, sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut. Missä olenkin,

minne menenkin, sen sinä tiedät, jo kaukaa sinä näet aikeeni. Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut, perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.” (Ps. 139:1–3)

Sakkeukselle Jeesuksen sanat ”Tule kii-reesti alas!” osoittivat Jumalan näkevän syvälle sydämeen asti ja jakavan viivyttelämättä armonsa sitä janoavalle. Ihmiset olivat armottomia Sakkeukselle, roomalais-ten virkamiehelle. Jeesuskin oli halveksittu, astuttuaan ”syntisen” kotiin. Sanoessaan: ”Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.” Jeesus osoitti tulevansa vain syntisten luo. Maan päällä ei ole muunlaisia. Uuden elämän ihme lähtee aina Jeesuksen ja eksyksissä olevan kohtaamisesta. Kutsu tulee ihmisen ulkopuolelta. ”Hän kutsui teidät, kun toimme teille evankeliumin.” (2. Tess. 2:14)

Niin kuin Sakkeukselle, Jeesus sanoo kaikille: ”Tule!” Ratkaisevaa on, saako Hänen sanansa vastakaikua kuulijassa. Sakkeus tajusi saamansa kutsun ainutlaatuisuuden. Usko Jeesukseen antoi Sakkeukselle sellaista, mikä oli enemmän kuin kuulopuheisiin perustuva totena pitäminen. Se oli totena pitämistä oman kokemuksen ja omantunnon rauhan pohjalta. Pyhän Hengen sisäisen todistus, usko, syntyy varmasta sanasta: Sinun syntisi on annettu anteeksi.

Sakkeuksen elämän muuttumisesta kertoi hänen lupauksensa auttaa köyhiä ja korvata tekemänsä vääryydet, mutta nämä eivät häntä pelastaneet. Jeesuksen tunteminen avaa taivaan ja tuo ilon sydämeen. Raamatussa päällimmäisenä on aina ilsonoma Jeesuksesta. Kristillinen elämä puolestaan heijastaa hengellisesti kuolleen heräämistä uskoon ja uuteen elämään. Uskon tukipilarina eivät ole ihmisten epätäydelliset teot vaan täydellinen evankeliumi.

Raamatussa Jumalan kutsua sanotaan joskus huutamiseksi. Ääni on pelottavan voimakas. Kuluneen vuoden aikana Hän on sallinut maailmanlaajuisia asioita, jotka

ravistelevat, tekevät pelokkaaksi ja muistuttavat siitä, että kaikki ei ole ihmisen omissa käsissä. Moni tärkeältä tuntunut asia ei olekaan luja perusta. Daavid kirjoitti: ”Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon: kuin kedon kukka hän kukoistaa, ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.” (Ps. 103:15,16)

Me saimme Jumalalta luomislahjana katoamattomuuden. Olemme siis persoonallisesti myös ikuisuudessa. Siksi ikuisen elämä Jeesuksessa Kristuksessa antaa tulevaisuuden toivon kaiken katoavan keskellä. Daavidin psalmi jatkuikin: ”Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan, se on ikuisen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.” (Ps. 103:17) ●

Antti Herkkola
Rovasti, Tampere

Isä ja pojat

LUUK. 15:11–32

4. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 28.6.

Koronaviruksen alkuvuikkoina maaliskuussa lainattiin monesti psalmeja 23. Psalmi alkaa sanoilla: ”Herra on minun paimeni, ei minulta mitään puutu.”

Ennen kuin kukaan voi tosissaan sanoa näin, on tapahtunut jo paljon. Päivän evankeliumissa Jeesus kertoo tustat. Antiokian lahja kristikunnalle lääkäri Luukas, ainoana evankelistaista, on taltentanut meille Jeesuksen kaksi tapauskertomusta, jotka ovat vastausta fariseusten haasteeseen ja jotka kumpikin vastaavat kysymykseen: mitä kristillinen usko on: Laupias samarialainen (Luuk. 10:25–37) ja Tuhlaajapoika ja hänen veljensä (Luuk. 15:11–32).

Jeesus tarjosi pelastukseksi uskon lahjavanhurskautta ja kävi siksi kovimmat vääntönsä tekojen omavanhurskautta vastaan ja esitti rakkaimmat lunastuksen tarjouksena syntisille. Molemmat ovat suurin joukoin edustettuna kadon-

neiden luvussa Luukas 15. Tuhlaajapojan evankeliumi syventää luvun alun kadonneen lampaan ja rahan opetuksen. Hukkaantuneet olivat täysin riippuvaiset etsijöistään, tuhlaajapoika taipui tekemään paluupäätöksen. Nuorempi veli edustaa pakanoita ja syyllisyyttä, vanhempi juutalaisia ja katkeruutta. Syyllisyyteen on vastaus anteeksisaaminen, katkeruuteen anteeksiantaminen. Enemmän kuin veljesten synneistä, kertomus on Isän armosta. Rakkautensa tähden Jumala ei halua yhdenkään hukkuvan. (Joh. 3:16) Me löydämme itsemme nuorempina veljenä tai vanhempina tai molempina. Isä ja pojat -kertomus jatkuu joka päivä. Onko kettään, jonka isäsuhde olisi kunnossa?

Kun naimaton nuori mies vaatii perintöosuuttaan, hän oikeastaan toivoo isän kuolemaa. Jokainen synty kohdistuu Jumalaan ja sisältää tämän toiveen. Syn-ti sokaisee arvostelukyvyn ja itsepetos on vakavimpia ongelmiamme. En tiedä mistä tulen ja mihin menen. Runsaat elämän lahjat otan vastaan avosylin, mutta käännän selän lahjojen antajalle. Minulla ei ole, kenelle sanoa kiitos. Itseriittoinen oman elämänsä hallitsija haluaa pihan hallita muitakin, vaikka kaikki menisi pieleen. Arvot kiertyvät nurin, kaikki on kaupan. Esikoisoikeus menee halvalla papusopalla (Eesau) ja perintöosa katoavalla käteisellä. Synnintekijä etsii syntitoverin ja suuressa joukossa tunnon polte tuntuu hetken helpommalta. Viini ja raitoisa seura tulevat armon korvikkeiksi. Elämä sikopaimenena merkitsee ylösalaisiin kääntynyttä elämää pelastuksen ulkopuolella. Nautinto tuokin tuskan ja vapaus vankeuden. Synty ei säästä ihmistä, rahoja, terveyttä, ei lapsia ja puolisoa, ei aikaa, ei iäisyyttä. Ja vielä sen jälkeen, kun oma ja toisten elämä on pilalla, viriää syntiromantiikan karhea virsi: ”Tään kaiken alkaa jos uudestaan vois, en päivääkään vaihtaisi pois.” Aivan kuin tuhlaajalapsen

tie olisi ennalta määrätty.

Jumala tiesi kaiken tämän jo ennalta. Mutta isä rakasti poikaa niin paljon, että antoi tämän mennä. Isä tahtoi voittaa poikansa sydämen, ei muodollista kuuliaisuutta. Voit elää ulkonaisesti kymmenen käskyn mukaan, mutta sydämessäsi kaivata ja rakastaa epäjumalia ja syntiä. Isä tahtoi antaa mahdollisuuden todelliselle suhteelle antamalla vapauden, vaikkei isä hyväksynyt sitä, mihin vapaus johti. Isä halusi todellisen yhteyden, uskon, ei ohjeiden noudattamista, uskontoa. Isä otti kantaakseen halveksitun huolenpidon ja torjutun rakkauden tuskan. Isä rakasti poikaa niin paljon, että odotti tämän paluuta joka päivä. Hänelle, joka tulee, on vastaanotto aina lämmin. (Joh. 6:37)

Kertomus havainnollistaa koetellun armonjärjestyksen. On kasteen armon hylkääminen ja suruttomuus vailla yhteyttä armonvälineisiin ja hengellinen kuolema. ”Veljesi oli kuollut.” On parannus katumuksena ”meni itseensä”, ja usko kotia ja isää ikävöivänä, liikkeelle lähtemisenä ja synnintunnustuksena ”minä lähden ja sanon”. Jumala vaikuttaa tahtomisen ja tekemisen, mutta nekin tarvitaan. (Fil. 2:13) On hengellisesti kuolleen uudestisyntyminen (”heräsi eloon”), lahjavanhurskaus (”parhaat vaatteet”) ja uusi elämä kuuliaisuudessa kiitollisena, ei raskaana taksvärkinä. On pelastuksen ilo, laulu, soitto, tanssi ja juhla-ateria. Tämän kaiken näkee ja kuulee vanhempi veli, muttei iloitse. Pelastuksen ilo, Isän armo ja lahjavanhurskaus ovat hänelle vieraat.

Yhtä riemullinen kuin on kertomus tuhlaajapojan paluusta, yhtä vakava on kertomus vanhemman veljen sydämen kovuudesta. Jos tuhlaajapojan ehdotus palkkalaisuudesta toteutuisi, olisi talossa kaksi vanhempaa veljeä. Vanhempi veli oli mielestään täyttänyt kaikki isän (Jumalan) käskyt, mutta moitteettomasta käyttäytymisestä huolimatta hän ei kunnioita

isää eikä rakasta veljeään. Katkeruus, viha ja armottomuus tihkuvat läpi. Hän tuntee isän rakkauden ja ankaruuden, muttei tunne armoa, koska ei ole koskaan ollut armoa tarvitseva. Hän on omillaan. Jeesuksen tapauskertomus jää odottamaan vanhemman veljen vastausta. Mitä vastaat? Vastaa: ”Nyt minä lähden isäni luo ja sanon...” Jollei se ole päätös ja ratkaisu, niin mikä sitten? ●

Keijo Rainerma

Armahtakaa!

ROOM. 2:1-11

5. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 5.7.

Hurskas juutalainen kiitti jo Paavalin aikaan päivittäisissä rukouksissaan Jumalaa siitä, että tämä ei ollut luonut hänestä pakanaa. Tämä ei ollut ilmausta ylimielisyydestä, ainakaan periaatteessa, vaan kuulumisesta valittuun kansaan. Israelin uskon keskeisin lähtökohta oli siinä, että Jumala oli valinnut kansan kaikkien muiden kansojen joukosta ja toteutti pelastavaa työtään kansan kautta. Tähän Paavali viittasi galatalaiskirjeessä: ”Me olemme syntyperältämme juutalaisia emme syntisiä pakanoita.” (Gal. 2:15). Koska pakanat elivät ilman Jumalaa, ne olivat syntisiä ja Jumalan ikuisen tuomion alaisia.

Paavalin hurja saarna asettaa tämän ainutlaatuisen ja kaikille juutalaisille itsestään selvän lähtökohdan kyseenalaiseksi. Jumalan edessä olennaista ei ole jäsenyys kansassa eikä perinteen vaaliminen. Paavali ei tunne kulttuurista uskoa eikä kansalaisuuteen perustuvaa pelastusta. Ihmiskunnan ongelmana on synty, ja juutalaiset ovat tämän ongelman kanssa yhtä suurissa vaikeuksissa kuin pakanat.

Traagisinta kaikessa on se, että hurskaat juutalaiset tuntevat Jumalan lain alta ja päältä. He rakastavat lakia ja riemuitsevat siitä rukouksissaan. He ylistävät Jumalan antamaa Viisautta, jonka mukaan heidän

elämänsä voisi löytää täydellisyyden. He tietävät, mitä ei saisi tehdä. Siksi toisten tuomitsijat tuomitsevat samalla itsensä.

Mutta voiko tämä olla totta? Eikö väite kaikkien syntisyydestä aseta jopa Jumalan vallan kyseenalaiseksi? Jos myöntäisimme juutalaistenkin elävän synnissä ja tuomion alla, eikö se tee Jumalasta tahdottoman ja kykenemättömän olennon? Paavali alkaa kehittää kirjjeensä suurta teemaa jo alusta lähtien. Synti saa olla maailmassa Jumalan koskematta aivan tietystä syystä. Jumala odottaa.

Paavalin mukaan synnin vallalle on siten selityksensä. Synnin olemassaolo ei ole todiste Jumalan heikkoudesta, vaan hänen äärettömästä hyvyydestään. Jumala ei ole vielä tuhonnut syntisiä. Hän on pitkämielinen syntisiä kohtaan. Hän kärsii ja odottaa. Tälle on olemassa vain yksi peruste. Jumalan hyvyys perustuu hänen rakkauteensa. Hän haluaa pelastaa mahdollisimman monia ennen viimeisen päivän koittamista.

Kerran nimittäin tulee päivä, jolloin synti tuhoutuu. Silloin oikeudenmukaisuuden peräjäiden kaipaukset toteutuvat kauhistuttavalla tavalla. Jokainen syntinen tuhotaan Herran kasvojen edestä. Silloin ei enää ole toivoa. Jäljellä on enää ankara viha, tuska ja ahdistus. Jumalan tuomio ei koske ainoastaan pakanoita, vaan kaikkia ihmisiä. Kaikki ovat samalla tasolla. Kaikki tuomitaan tekojensa mukaan.

Tämä suuri näköala johtaa Paavalin tärkeään johtopäätökseen. Jumala ei tee eroa ihmisten välillä. Jokainen on samassa asemassa, kuuluipa hän sitten valittuun kansaan tai pakanoihin. Synti ei erottele ihmisiä. Kaikilla ihmisillä on sama ahdistus ja sama toivo. Siksi evankeliumi on kaikkien kansojen evankeliumi. Se kuuluu juutalaisille samalla tavalla kuin ”kreikkalaisille” eli pakanoille. (Teoksesta Timo Eskola, *Evankeliumi Paavalin mukaan*) •

Timo Eskola,
Dosentti, TT

Herran palveluksessa A

MATT. 16:13–19

APOSTOLIEN PÄIVÄ 12.7.

KAKSI SANANSELITYSTÄ

Jeesuksen tie oli tullut käännekohtaan. Jeesus oli tähän asti keskittynyt Johannekselta saamansa kasteen jälkeen kiertävän saarnaajan toimintaan. Polttopisteenä oli ensiksikin varsinainen julistus ja opetus: ”Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi.” Aivan kuin tämän konkreettisenä osoituksena Hän paransi sairaita, herätti joitakin kuolleita sekä ajoi demonien vallassa olevista ihmisistä vieraat henget pois. Myös muissa ihmeissä, olivat ne siten ruokkimista tai veden päällä kävelystä ja myrskyn tyynnyttämistä, keskiössä oli ihmisten auttaminen eri tavoin. Tämä kaikki merkitsi ensiksikin luonnollisesti sydämellistä rakkautta ihmisiä kohtaan. Hän ei kulkenut välinpitämättömänä ohi, vaan näki inhimillisen hädän ja kärsimyksen. Hän tunsi aitoa myötätuntoa ja toimi sen mukaan. Mutta toisena motivaationa oli se, että Hänen tekonsa todistivat Hänen jumaluutensa. Vain luonnonlakien yläpuolella oleva, niiden asettaja, Jumala kykeni halutessaan murtamaan nämä lait. Suurin kaikista ihmeistä oli ylösnousemus, joka tietenkin on käsillä olevassa tilanteessa vielä edessäpäin. Opetuslapsilla ei ollut siitä vielä hajuakaan, mutta nyt se on avoin asia kaikille.

Nyt oltiin vaiheessa, jossa Jeesus pitää välitentin valitsemilleen oppilaille ja lähimmille seuraajilleen: Millaisia johtopäätöksiä olette tehneet tähän asti kuulemisistanne ja näkemistänne asioista? Mitä mieltä olette kaiken kokemanne perusteella siitä, kuka minä olen? Itse asiassa Jeesus sisällytti kysymyksen myös vähintään osan vastausta **Aleksis Kiven** *Seitsemän veljeksien* lukkarin tyyliin: ”Mi-

kä on Jaakobin poikien isän nimi”. (vrt. Mark. 8 ja Luuk. 9 : ”Kuka minä olen” Matteuksen mukaan Jeesus kysyi: ”Kuka Ihmisen Poika on?” samaistaen itsensä, johon hän kysymyksessään selkeästi viittaa, Danielin kirjan 7:13 kuvaukseen jumalalliseen hahmoon, jolla on kaikki valta.

Ennen tätä henkilökohtaista kysymystä Jeesus kuitenkin aloitti ikään kuin kauempaa: mitä olette kuulleet yleensä ihmisten sanovan minusta? He kertoivat ihmisten ajattelevan jotakin hyvin myönteistä. Juutalaisethan eivät – toisin kuin intialaiset – uskoneet sielunvaellukseen ja jälleensyntymiseen. Siksi ihmisten viittaukset Israelin muinaisiin profeettoihin tai Herodeksen äskettäin teloittamaan Johannes Kastajaan tarkoitti heidän kaltaisuuttaan, toimimista samassa hengessä. Opetuslapset osasivat nähdä syvemmälle. Pietarin julkilausuma tunnustus oli heille kaikille yhteinen: ”Sinä olet Messias, Kristus, elävän Jumalan Poika.”

On merkittävä asia, että Pietarin tunnustukselle paras linkki ei löydy Matteuksen tai toisten synoptikkojen evankeliumeista, vaan Johannekselta. Kun hän luonnehtii evankeliuminsa lopussa kaiken kirjoittamansa tarkoitusta, hän ilmaisee ”Tämä on kirjoitettu, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä, kun te uskotte, olisi elämä hänen nimensä tähden.” (Joh. 20:31) Yhtäpitävästi tämän kanssa Jeesus sanoo päivän tekstissä Pietarin olevan autuas, sillä ”tätä ei ole sinulle ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa”.

Tekstimme antaa meille vastauksia pelastavan uskon luonteesta, sisällöstä ja kohteesta.

Meille ihmisille, myös kaikkein hurskaimmille uskoville, on luontaista pohtiesamme jumalasuhdettamme ja uskomme aitoutta ja oikeellisuutta, mitata sitä sisäisten tuntemusten ja moraalisten mittareiden mukaan. Olemme ehkä sisäistäneet

opetuksen siitä, että pelastus annetaan uskovalle, mutta on epäselvää, mitä se merkitsee.

Meillä Savossa on ollut tyypillinen ilmaus luonnehtia ihmistä sanomalla, että hän on ”hyvin uskovainen”. Tämä edellyttää sitä, että uskovaisuus on ominaisuus. Sitä on jollakin enemmän ja toisella vähemmän. (Ehkä tämän rinnalle on kuitenkin vedettävä myös opetuslasten pyyntö: ”Lisää meille uskoa.”) Pääsääntönä voidaan kuitenkin pitää ajatusta, että usko joko on tai ei ole. Kohde ratkaisee. Usko on totena pitämistä. Ihminen joko uskoo Jeesuksen olevan Jumalan Poika tai ei usko. Ei voi ajatella, että tähän kokonaan ihmisen ulkopuolella olevaan asiaan liittyisi aste-eroja. Johannesshan kirjoitti, että kun ihminen uskoo tähän yksin Jeesukseen liittyvään ominaisuuteen, hän pelastuu, saa elämän.

On toinen asia, että usko saa aikaan välittömästi myös liikettä. Jos ihmisellä on usko Jeesuksen jumaluuteen, lähettää se hänet välittömästi suuntautumaan Häntä kohti, toivomaan Häneltä hyvää, etsimään Hänen armoaan, kiittämään Häntä Hänen hyvistä lahjoistaan, panemaan Häneen toivonsa myös kuoleman jälkeistä elämää ajatellen, luottamaan Hänen lupauksiinsa. Usko ei jätä paikoilleen. Tämä kaikki sisältyy Jeesuksen sanaan: ”Tulkaa minun luokseni kaikki...” On siis väkevä paradoksi. Toisaalta kaikki on lahjaa, ihmisestä riippumatonta, hänen ratkaisuvaltansa ylä- ja ulkopuolella olevaa. ”Tätä ei ole sinulle ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni.” ”Uskoa ei synny omin voimin...”...ei omasta järjestä eikä tahdosta, vaan Pyhä Henki on valistanut...” Ja toisaalta ihmistä kohtaa hänen tahtoonsa vetoava kehoitus: ”Tulkaa...”, ”Tehkää parannus...”, ”kääntykää”, ”luopukaa synneistänne...”, ”Ottakaa vastaan Hänen armonsa, ettei se jää turhaksi”. Apostolit eivät julistaneet lähetystyötä tehdessään, ettei kuulijoiden tarvitse tehdä mitään,

koska he eivät kuitenkaan kykene tekemään mitään. He antoivat selkeät kehoitukset: Uskokaa se sanoma, jota me julistamme, uskokaa Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin te pelastutte. Näin he vetosivat ihmisten tahtoon, vapaaseen ratkaisuvaltaan. (Jokaisen saarnaajan kannattaa lukea huolella **Erasmuksen / Lutherin** *De libero arbitrio – De servo arbitrio*.)

Evankeliumi antaa aiheita ottaa esiin myös aivan toisenlaisia näköaloja, jotka tietenkin liittyvät edellä olevaan. Yksi mahdollisuus on saarnassa pohtia sitä, mikä on se kallio, jolle Herra perustaa seurakuntansa. Ja toinen, tähän liittyvä kysymys on, mitä merkitsee avainten valta, onko syntien päästäminen ja sitominen nimenomaan ja yksinomaan ripissä tapahtuva, sielunhoitajan hengellisestä viisaudesta ja kypsyydestä riippuvan harkintakyvyn asia, vai onko se yleistä lain ja evankeliumin julistamiseen kuuluva asia, jossa meidän pitäessämme saarnaajan, julistajan ja todistajan tehtävää toimittessamme näitä Jumalan sanan kahta eri puolta esillä, Pyhä Henki suvereenisti toimii eri ihmisten kohdalla heidän omassatunnossaan sitoen ja vapauttaen niin kuin tahtoo. ●

Arno Toivanen
Rovasti, Iisalmi

Herran palveluksessa B

MATT. 16: 13–19

APOSTOLIEN PÄIVÄ 12.7.

Vain yksi asia on maailmassa pahempi, kuin se että on puheenaiheena; se että ei ole puheenaiheena. Onkohan Jeesuksenkin suhteen näin: huonoa julkisuutta ei ole? Joka tapauksessa tästä Nasaretilaisesta rakentajan pojasta kulki tuohon aikaan monia mielipidettä. Outoa sinänsä: ihmisten mielestä Jeesus ei ollut taivaasta vaan haudan takaa. Ajatus on kai siinä, että profeetta Eliaan tai Johannes Kastajan

henki nähtiin nyt siirtyneen Jeesukseen.

Entä tänään? Tavallisesti Jeesus tapetaan historian kirjan väliin. Jeesuksen nimi on pahaenteinen. Jeesus-puheet ovat hihhulointia, johon on syytä suhtautua varauksella. Uskovaiset ovat hattivatteja, jotka soutelevat sunnuntaisin hattivattisaarelle latautumaan kolmikärkisen pylvään äärellä. Etäältä voi seurata, mutta koskea ei kannata.

Ulkopuolisten kritiikkiin voi olla aihetta. Ehkä toisinaan on syytä muistaa, ettei Jeesus puhunut ensimmäistä kertaa lähetystyöstä antaessaan opetuslapsilleen lähetyskäskyn. Kerran Jerusalemissa Jeesus sanoi fariseuksille ja lainopettajille: ”Voi teitä, lainopettajat ja fariseukset! Te teeskentelijät! Te suljette taivasten valtakunnan ovet ihmisten edestä. Itse te ette menesille ettekä päästä niitäkään, jotka menisivät. Te kierrätte maat ja meret hankiaksenne edes yhden käännynnäisen, ja kun siinä onnistutte, teette hänestä helvetin oman, kahta vertaa pahemman kuin itse olette.”

Meille on annettu taivasten valtakunnan avaimet. Me voimme avata pelastuksen portit, mutta myös sulkea ne ihmisten edestä. Jeesuksen sanat sitomisesta ja vapauttamisesta tarkoittaa synninpäästöä. Jeesus on vastaus ja ratkaisu synnin ongelmaan. Valitettavasti nykyaika kielteää synnin. Silloin ei pelastajaakaan tarvita. Samalla kaikille yhteinen ja universaali totuus hajoaa yksilöiden mielipiteiksi ja tulkinnoiksi. Syntyy huutokuoro, mutta tuonpuoleinen ei vastaa, kun sinne huu-detaan. Siksi huuto lakkaa ja uskonnottomuuden hiljaisuus vedetään yhteiskunnan ylle niin kuin liinat huonekalujen päälle. Kaunis, tosi ja hyvä on riivitty Kaikkivaltiaan viitasta. Kun **John Lennon** kutsuu meitä kuvittelemaan, mielikuva rauhasta ei viittaa Jesajaan, eikä Jumalan entisöintityöhön. Pelastajan mallia 2020 voi löytää **Lady Gagan** musiikkivideosta

”Stupid Love”, jossa animesankariksi pu-
keutunut prinsessa julistaa galaktista rak-
kauden sanomaa ja lopettaa mitättömät
torailut supervoimillaan. Eikö voisi vain
tanssia, hyväksyä ja rakastaa?

Tämän päivän ihmiselle minä itse on
keskiössä. Rakkaus kohdistuu myös it-
seen, ei niinkään lähimmäiseen tai vihol-
liseen. Ajatus on se, että kaikki käy, jos se
toimii sinulle. Lapsivedestä tulee kaste-
vettä: ihminen syntyy täydellisenä, mut-
ta timantti pitää kaivaa sielun syvyydestä
terapian, ihmissuhteen ja musiikkivide-
on kautta.

Kristillinen usko ja julistus voi yrittää
sopeutua uuteen paradigmaan. Liberaa-
li kansankirkkomme valitsee usein tämän
polun. Se lieene parempi kuin meidän si-
säänpäin kääntyvä konservatiivisuutem-
me, jota kiinnostaa enemmän maailman
pahuus ja sen tuomitseminen kuin Juma-
lan hyvyys ja sen ylistäminen. Jeesuksen
tie, maailman voittaminen tie, rakkaus,
on kaita tie.

Jeesuksen saamat vastaukset hänestä
eivät olleet roomalaisten pakanoiden vas-
tauksia. He eivät tunteneet profeettoja, ei-
vätkä piitanneet juutalaisesta pelastajas-
ta. Tämän päivän maallistunut maailma
kristittyjen ympärillä on alkanut muis-
tuttaa Jeesuksen ja apostolien kreikkalais-
roomalaista maailmaa. Tietämättömyys
on lieventävä asianhaara – niin Golgatalla
kuin Kouvolassa.

Tälle maailmalle saavat kristityt todis-
taa Jumalan rakkaudesta. Meidän aikam-
me on tarkka aitoudelle: pienikin rako sa-
nojen ja tekojen, esiintymisen ja olemisen
välissä, saa epäilyä sorkkaraudan repi-
mään esityksen hajalle. Ei ihme, että kris-
tinusko epäonnistuu jatkuvasti, sehän on
paljon haastavampaa kuin itsensä raka-
staminen. Timantti on toisaalla, ulkopuo-
lella, toisessa ihmisessä – lähimmäisessä,
väheksytyssä, vihollisessa. On lähde-
ttävä pohjalta, kuolemasta, omasta epäonnis-

tumisesta ja synnistä. Syvään multa-
an Jumalan istuttanut paratiisinsa taimet.

Uskonto on nimitetty heikkojen ja on-
tuvien kainalosauvaksi. Ilmaus ei mene
täysin pieleen. Taimet eivät pysy pystys-
sä, saati kasva suoraan ilman tukikeppiä.
Kristillinen usko, evankeliumi ja Juma-
lamme on elävä todellisuus, johon tu-
keutuminen pitää meidät suorassa, tai-
vaaseen kohti suuntautuneina. Kovin
helposti taivumme maallisiin murheisiin
ja hetkellisiin houkutuksiin!

Pietarin vastaus Jeesukselle on härän-
silmiä, mielenrauha ja ikuisuus kaiken
hetkellisen, epävarman ja keinotekoisien
ympäriellä. Usko ankkuroi meidät Juma-
laan ja Jumalan kautta koko elämään, to-
dellisuuteen ja maailmaan. Maailma kai-
paa tänäkin päivänä rakkautta, rauhaa ja
pelastusta ulkoisilta ja sisäisiltä vihollisil-
ta. Kristinuskon sanoma on hulluin kai-
kista, sillä vain se mahdollistaa vapautu-
misen itsestä parempaan ja yltäkylläiseen
itseyyteen. **August-yhtyeen** sanoin: ”rok-
kaa baby, rokkaa vaan, seisot kalliolla.
Rokkaa baby, ei kuolemaa, kun seisot kal-
liolla.” ●

Timi Korhonen,
Pastori, Mäntsälä

Rakkauden laki

MARK. 10:17–27

7. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA

Tekstissämme Jeesus opettaa autuuden
asiaa. Siksi on tärkeää katsoa tarkasti,
mitä hän siitä sanoo. Markus kertoo rik-
kaasta miehestä, joka juoksee Jeesuksen
luokse, polvistuu hänen eteensä ja kysyy:
”Hyvä opettaja, mitä minun pitää teh-
dä, jotta perisin iankaikkisen elämän?”
Apostolien teoista (Ap.t. 16:30–31) huo-
maamme, että myöhemmin Filippin van-
ginvartija esitti samanlaisen kysymyksen
Paavalille ja Silakselle. Tuolloin Paavali ja
Silas kutsuivat vanginvartijaa uskomaan.

Miksi Jeesus ei nyt puhu rikkaalle miehelle uskosta, vaan Jumalan hyvydestä ja käskyistä?

Rikkaan miehen kysymyksestä näemme, että hän piti ihmistä hyvänä, joka voi teoillaan ansaita autuuden. Mies ei kysynyt pelastuksen tietä, vaan tekoa, joka hänen olisi tehtävä, jotta voisi pelastua. Siksi Jeesus vastasi, että vain Jumala on hyvä, ei ihminen. Tämän jälkeen Jeesus ohjaa miehen käskyjen täyttämisen tielle. Jeesus siis julistaa miehelle lakia synnintunnon herättämiseksi.

Mies vastaa noudattaneensa käskyjä nuoruudestaan asti. On hyvä asia, että hänellä oli ulkonaisessa suhteessa puhdas nuoruus. Mutta se on surullista, että hän ei tuntenut sydämensä turmelusta.

Tällaista miestä Jeesus nyt katsoo ja rakastaa. Hän ei hylkää miestä, vaan ryhtyy ohjaamaan häntä synnintunnon kautta armon varaan. Tätä rakkautta mies ei vain halua ottaa vastaan. Hän lähtee pois murheellisena Jeesuksen luota kuultuaan, että hänen pitäisi myydä kaikki omaisuutensa pois ja antaa rahat köyhille. Tässä paljastuu, että miehen jumala oli mammona. Hänen sydämensä oli lujasti kiinni tavarassa. Jeesuksella ei ollut mitään sijaa hänen sydämessään.

Yhä edelleen on rikkaan miehen kaltaisia ihmisiä. Monet näkevät Jeesuksessa vain hyvän opettajan, jonka neuvoja seuraamalla hyvä ihminen kykenee tekemään sen, mitä Jumala häneltä vaatii. Tällainen ihminen ei tarvitse syntisten Vapahtajaa, sillä hän ei tunne sydämensä turmelusta. Hänelle riittää opettaja, joka neuvoo, kuinka tulee elää. Hän uskoo, että taivas annetaan palkkana hyvin ja oikein eletystä elämästä. Evankeliumia hän ei tunne. Hänen uskontonsa on lain uskontoa. Siksi tällainen ihminen ei voi olla koskaan täysin varma omasta autuudestaan, vaan omatunto levottomana hän miettii, minkä teon hän autuudekseen voisi vielä tehdä.

Juuri tällaisesta synnynnäisestä lain luulosta, että lakia noudattamalla ja jotakin erikoista tekemällä voisi ansaita pelastuksen, Jeesus haluaa vetää jokaisen pois. Kun Jeesus kutsuu työtätekeviä ja raskautettuja luokseen, hän asettaa kaikki tekemme pelastavan uskon vastakohtaksi. Jeesus osoittaa myös sen, että ilman uskoa on mahdotonta olla Jumalalle otollinen. Kukaan ei kelpaa Jumalalle ilman uskoa persoonansa ja tekojensa puolesta.

Kun rikas mies oli lähtenyt murheellisena pois, Jeesus kääntyi opetuslapsiaan kohti ja sanoi: ”Kuinka vaikeaa onkaan niiden, jotka paljon omistavat, päästä Jumalan valtakuntaan!” Ja kun opetuslapset hämmästyivät Jeesuksen sanoista, hän lisää: ”Lapseni, Jumalan valtakuntaan on todella vaikea päästä. Helpompi on kameilin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan.” Nyt opetuslapset olivat yhä enemmän hämmästyneitä. Kuka sitten voi pelastua?

”Ihmiselle se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle. Jumalalle on kaikki mahdollista.” Tähän Jeesuksen lohdulliseen lupaukseen jokainen saa turvata. Emme pysty itse itseämme pelastamaan, mutta Jumala pystyy. Hän saa meidät siihen tilaan, että kauhistumme epäuskoamme ja syntejämme ja ymmärrämme, että pelastumisen omin voimin on mahdotonta. Jumala vetää meitä luoksensa armosanallaan ja antaa meille uskon lahjan, niin että turvaudumme hänen armoonsa. Pyhä Henki kirkastaa meille Kristuksen lunastustyön, niin että turvaudumme siihen. ”Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon” (Ef. 2:8).

Kaikki pelastumiseen liittyvät vaikeudet ovat ihmisessä, eivät evankeliumissa. Älä jää epätoivoon. Katso Kristusta, joka kärsi Golgatalla edestäsi. Katso Kristusta, joka maksoi syntivelkasi ja sovitti Jumalan vihan. Katso Kristusta, joka voitti kuoleman. Sinä olet synneistäsi päästet-

ty. Pelastus ei ole sinulle mahdoton, koska se on jo valmistettu. Iankaikkinen elämä on Jumalan lahja, jota ei osteta tai ansaita. Pelastus on annettu meille sanassa ja sakramenteissa uskolla omistettavaksi.

Saamme suunnata katseemme Golgatan ristiin ja kasteen veteen ja sanoa: Jumala teki sen, mikä on minulle mahdollista. ●

Juha Huotari
TM

Kirkastettu kristus

MARK. 9:2–8

KIRKASTUSSUNNUNTAI 26.7.

Jeesuksen kirkastuminen on yksi hänen elämänsä suurista tapahtumista. Siitä alkoi Jeesuksen tie kohti Jerusalemiä kärsimään ja kuolemaan. Toiminta Galileassa oli päättynyt. Raamatussa kirkastusvuoren tapahtuma kerrotaan myös Matteuksen (Matt. 17:1–8) ja Luukkaan (Luuk. 9:28–36) evankeliumeissa. Siihen viittaavat niin ikään Johannes (Joh. 1:14) ja Pietari (2. Piet. 1:16–21).

Juuri ennen kirkastuskertomusta kerrotaan, kuinka Pietari oli tunnustanut Filippuksen Kesareassa Jeesuksen Kristukseksi, elävän Jumalan Pojaksi (Matt. 16:13–20; Mark. 8:27–30; Luuk. 9:18–21). Tämän jälkeen Jeesus oli ensimmäisen kerran puhunut lähellä olevasta kärsimistään ja kuolemastaan (Matt. 16:21–26; Mark. 8:31–37; Luuk. 9:22–25).

Pian näiden tapahtumien jälkeen Jeesus nousi Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa vuorelle rukoilemaan (Luuk. 9:28). Vuorella Jeesuksen ulkoinen olemus muuttui. Hänen kasvonsa alkoivat loistaa kuin aurinko (Matt. 17:2) ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi kuin valo (Matt. 17:2; Mark. 9:3; Luuk. 9:29). Tämä kirkkaus tuli Jeesuksen sisäpuolelta. Opetuslapset saivat hetken aikaa katsoa taivaalliseen todellisuuteen. He näkivät Jeesuksen ju-

malallisessa kirkkaudessaan. Se, mihin he olivat uskoneet ja mitä Pietari oli tunnustanut, oli selvänä heidän silmiensä edessä. Eikä siinä ollut kaikki, mitä he näkivät.

Nyt Mooses ja Elia olivat Jeesuksen kanssa. Opetuslapsille ei tarvinnut esitellä heitä. Usko tunnisti heidät heti. Länä olivat siis lainantaja ja suuri profeetta, vanhan liiton suuret Jeesuksen esikuvat. Yhteistä heille oli se, että molempien ajallisen elämän päätös oli poikkeuksellinen (5. Moos. 34:6; 2. Kun. 2:11). Samoin Jeesuksen kuolemaan liittyi jotain erikoista: hän ei jäänyt haudantaan vaan nousi ylös kuolleista. Jeesuksen poismenosta, joka tapahtui Jerusalemissa, Mooses, Elia ja Jeesus keskustelivatkin (Luuk. 9:31). Vanhan testamentin ajan Jumalan palvelijat halusivat katsoa ristin salaisuuteen. Se oli heidänkin riemunsa ja ylistyksensä aihe.

Jeesuksen poismeno oli ollut perimmäinen syy, miksi Mooses oli johdattanut Israelin kansan pois Egyptistä. Elia oli Jeesuksen tulevan uhrikuoleman tähden saarnannut ja taistellut vääriä profeettoja vastaan. Lain edustajana Mooses näki Jeesuksen kuolemassa lain täyttymyksen ja Elia profeettojen edustajana ennustusten ja lupausten toteutumisen. Oikein ymmärrettynä Mooses ja Elia, laki ja profetat, kääntävät katseemme Kristukseen.

Kirkastusvuorella opetuslapset olivat nähneet taivaan maan päällä. Se oli samaan aikaan ihana ja pelottava kokemus. Heidän oli silti hyvä olla, koska he olivat kirkastetun Vapahtajan seurassa. Oli hyvä, että opetuslapset saivat nähdä Jeesuksen kasvojen loistavan, koska myöhemmin he saivat nähdä, kuinka niihin syljettiin.

Pietari halusi pitkittää taivaskokemusta ja ehdotti kolmen majan rakentamista. Samalla hän asetti Jeesuksen samalle tasolle Mooseksen ja Elian kanssa. Jumalan Poika on kuitenkin näitä suurempi ja korkeampi. Kuin vastauksena Pietarin eh-

dotukseen taivaasta laskeutui pilvi. Vanhassa liitossa pilvi oli Jumalan läsnäolon merkki (esim. 2. Moos. 40:34–38). Pilvi kätki Jumalan pyhyden ja kirkkauden, jota ihminen ei olisi kestänyt.

Nyt pilvi kätki Mooseksen ja Eliaan niin, että Jeesus jäi yksin näkyviin. Taivaalliset vieraat eivät olleet tulleet jäädäkseen, vaan he väistyivät. Jumalan ääni pilvestä sanoi Jeesusta rakkaaksi Pojakse, jota tulee kuunnella. Jumala halusi näin tehdä selväksi Kristuksen merkityksen pelastuksessa. Meidän tulee nähdä Jeesus yksinään ja kuunnella häntä. Jeesuksen veri riittää syntien anteeksiantamukseksi. Jeesuksen vanhurskaus riittää meille Jumalan edessä. Vain Jeesus voi avata tien taivaaseen. Vain Jeesus kelpaa taivaassa Jumalan edessä meidän pelastukseksimme. Pelastuksen asiassa Jumalan Pojan rinnalle ei voi asettaa ketään muuta.

Emme välttämättä saa kokea samantaisia ihania hetkiä kuin opetuslapset kirkastusvuorella. Se ei ole edes välttämätöntä. Tunteet häipyvät. Pääasia on, että pysymme muuttumattomassa Jumalan sanassa ja uskomme olevamme kalliisti lunastettuja Jeesuksen verellä. Usko, että Jeesus kuoli sinun edestäsi. Kun meillä on Jeesus, se riittää. Silloin meidän on hyvä olla täällä. ●

Juha Huotari

Totuus ja harha

MATT. 7:13–14

9.SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 2.8.

Vuorisaarnansa loppupuolella Jeesus opettaa kahdesta portista ja kahdesta tiestä sekä molempien teiden kulkijoista ja päämääristä. Kuulijoilleen tutuilla kuvilla portista ja tiestä Jeesus havainnollisti vakavaa opetustaan: on vain yksi portti, jonka kautta tullaan elämään sisälle ja yksi elämään vievä tie. Muut portit ja tiet vievät kadotukseen.

Jumalan valtakuntaan täytyy käydä sisälle. Maa maailmalla on siihen näyttää porttinsa. Ne ovat leveitä, suuria ja komeita portteja, joista on helppo mennä sisälle. Monet niistä sisälle meneekin. Jeesus kuitenkin kehottaa menemään ahtaasta portista sisälle. Kutsumalla elämään vievää porttia ahtaaksi Jeesus tarkoitti, että portti on ahdas ihmisen lihalle eli luonnolliselle ymmärrykselle.

Jumalan valtakunnan portista astutaan sisälle uskomalla Jeesukseen. Kun uskotaan evankeliumi ja otetaan vastaan armo ja syntien anteeksiantamus Kristuksen veressä, on menty ahtaasta portista sisälle. Portista sisään käyminen ei edellytä itsensä parantelua tai kelvolliseksi tekemistä. Ei siihen kukaan edes pystyisi, sillä perisyntien turmelema sydän on ja pysyy syntien lähteenä. Itsensä parantelu jää aina ulkopuolen koristeluksi. Sisälle käymiseksi riittää, että ottaa vastaan Jeesuksen hankiman valmiin armon.

Ihminen luonnostaan haluaisi laajentaa porttia niin että siitä mahtuisi sisälle omien tekojensa ja yrittämisen kanssa. Jättyminen kokonaan Jeesuksen armotyön varaan ei lihalle kelpaa eikä riitä. On surullinen tosiasia, että niin moni jää menemättä ahtaasta portista. Avara portti on ihmiselle miellyttävä kulkea. Sen sijaan ahdas portti ei kaikkia edes kiinnosta. Toiset taas tulevat portille mutta jäävät portin ulkopuolelle tekemään itsestään parempia ennen kuin olisivat omasta mielestään arvolisempia astumaan sisälle. Kuitenkin niin portti jää heille aina liian ahtaaksi. Portti ei siis ole ahdas sen takia, etteikö Jumalalla olisi armoa. Armo on olemassa jo ennen kuin ihminen sen uskolla ottaa vastaan. Kyse on siitä, kelpaako ja riittääkö Jeesus ja hänen työnsä ihmiselle. Kun Jeesus ja hänen armotyönsä kelpaa, silloin ahtaasta portista on tullut armoportti.

Jeesuksen toinen käyttämä kuva on tie. Tie on kuva uskosta ja opista. Ensimmä-

mäisistä kristityistä käytettiin nimitystä Herran tien kulkija (Apt. 9:2, 18:25–26, 19:23). Jeesus kuvailee kaidan ja lavean tien kulkijat toistensa vastakohtina. Jokainen kulkee luonnostaan lavealla tiellä, sillä jokainen on luonnostaan ilman uskoa ja Jeesusta. Lavealla tiellä koko maailma mahtuu kulkemaan, sillä se on ihmisen oma tie ja lihalle mieluinen. Lavealla tiellä on monenlaisia kulkijoita. Matkakumppaniksi löytää niin julkijumalattomia kuin siivosyntisiä, mutta ei yhtään Jeesuksen omaa. Jeesuksen omat kulkevat eri tietä eri suuntaan. Lavea ja kaita tie ovat kaksi eri tietä eivätkä ne yhdisty missään kohden toisiinsa. Niillä on eri päämäärä, vaikka osa lavean tien kulkijoista luulee samaan päätyvän kuin kaidan tien kulkijat.

Jumalan sanan ja opin tie on kaita. Perkele, maailma ja liha vastustavat Jumalan sanaa eivätkä tahdo ihmisen siihen turvautuvan. Perkele tekee kaikkensa juonillaan kaidan tien kulkijoiden eksyttämiseksi, maailma vihaa ja vainoaa Jeesuksen omia ja oma liha etsii ymmärryksensä mukaista tietä. Iankaikkiseen elämään vievä tie on syntisen lihan kannalta kaita, mutta armon avaruuden kannalta valtatie, jolta ei eksy (Jes.35:8). Tie on selvä ja kirkas ja koko Jumalan kansa kulkee yhdessä sitä pitkin. Koska kaita tie on ainoa oikea tie, on myös varma tie. Sen tien pohja ei petä eikä se tie ole koskaan poikki. Kristus on hankkinut armon jokaista varten eikä niin suurta syntiä ole, ettei Jeesus ole sitä jo sovittanut. ●

Jukka Huotari

Uskollisuus jumalan lahjojen hoitamisessa

MATT. 25:14–30

10. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA 9.8.

Evankeliumitekstinä oleva vertaus palvelijoille uskotuista talenteista kuuluu samaan lopunaikojen ja taivasten valtakun-

taa koskevaan kokonaisuuteen kuin sitä edeltävät vertaukset hyvästä ja huonosta palvelijasta (Matt. 24:45–51) ja viisaista ja tyhmistä neidoista (Matt. 25:1–13) sekä evankeliumitekstiä seuraava kuvaus viimeisestä tuomiosta (Matt. 25:31–46). Evankeliumitekstin vertaus kertoo siitä mitä Jumala on ihmiselle antanut ja kuinka Jumala tahtoo ihmisten lahjoja käyttävän.

Vertauksen isäntä lähti pitkäksi aikaa pois maasta ja uskoi koko omaisuutensa palvelijoidensa haltuun. Kukin palvelija sai kykyjensä vastaavan rahasumman hoidettavakseen. Vertauksen isäntä on suunnattoman rikas. Vähiten saanut palvelijakin sai noin kahden vuosikymmenen palkkaa vastaavan summan.

Ylösnoussut ja taivaaseen astunut Herra on uskonut täällä maan päällä koko omaisuutensa seurakunnan hoitoon ja tahtoo että tätä omaisuutta käytetään hänen asiansa hyväksi. Jokainen kristitty on taloudenhoitaja, jonka haltuun on uskottu paljon. Vertaus opettaa, että talentti ei ole ihmisestä itsestään nouseva kyky tai ominaisuus eikä ihmisen itsensä kovalla harjoittelulla saavuttama taito. Talentti on Jumalan valtakunnan omaisuutta, ihmisen itsensä ulkopuolelta saama valtava lahja, joka on annettu käyttöä varten. Jokaisella kristityllä on kykynsä mukaan annettu määrä talenteja isännän asian edistämiseksi.

Jeesuksen oma on kutsuttu pitämään esillä syntien anteeksiantamusta, jotta mahdollisimman moni saisi kuulla olevansa sovitettu ja päästä rauhaan Jumalan kanssa. Vertauksen ensimmäinen ja toinen palvelija asioivat isännältään saamillaan talenteilla. Heidän toimintaansa ohjasi ilo, kiitollisuus ja rakkaus isäntäänsä kohtaan. Heitä ei tarvinnut uhkailla tai käskä. He ymmärsivät saamansa aarteen arvon ja sen mahdollistaman työn. Talenteilla asiointi ei ollut pelosta nousevaa raskasta pakkoa, vaan suuri etuoikeus, jota tehdään isännän kunniaksi.

Vertauksen kolmas palvelija toimi toisin kuin muut palvelijat. Hän kaivoi kuopan maahan ja kätki talentin sinne. Hän ei halunnut ottaa talenttia vastaan. Kykyä talentilla asioimiseen olisi hänellä ollut, mutta ei tahtoa. Palvelijan haluttomuuden taustalla oli hänen muista palvelijoista poikkeava suhtautuminen isäntäänsä. Hän pelkäsi isäntäänsä ja omaa epäonnistumistaan. Talentilla asioiminen olisi siksi hänelle taakka ja helpommalla hän omasta mielestään pääsisi, jos kaivaisi talenttinsa maahan ja isäntä palatessaan saisi sen käyttämättömänä takaisin.

Vertaus opettaa, että käsitys Jumalasta on yhteydessä Jumalan tahdon noudattamiseen. Moni näkee vertauksen kolmannen palvelijan tavoin Jumalan ankara tuomarina, jota pitää omilla teoillaan miellyttää tai lepyttää. Silloin Jumalan antama lahja ei kelpaa ja jäädään lain tekojen tielle.

Lopulta isäntä pitkän ajan kuluttua pa-

laa. Silloin palvelijoille koittaa tilinteon hetki. Vertauksen ensimmäinen ja toinen palvelija olivat omistaneet haltuunsa uskotut talentit ja asioineet niillä kykyjensä mukaan. Työ oli tuottanut tulosta, eivätkä talentit olleet vähentyneet. Molemmat saivat isännältä samanlaisen arvion hyvinä ja uskollisina palvelijoina ja pääsivät herransa iloon. Sen sijaan oman miensä mukaan toiminut kolmas palvelija sai kuulla olevansa laiska ja paha palvelija, jolta pitää ottaa pois se mikä hänelle on uskottu ja hänet pitää heittää ulos pimeyteen. Isännän käytös palvelijoitaan kohtaan ei johtunut heidän aikaansaannoksistaan. Omat teot, ansiot tai onnistumiset eivät vaikuta mitenkään arviointiin. Kyse on siitä, kuinka palvelija suhtautuu armoon. Armo ei jätä ketään toimettomaksi. Usko synnyttää halun toimia Jeesuksen hyväksi ja talenteilla asioiminen kertoo, että on ottanut vastaan armon. ●

Jukka Huotari

Julkaisijat

Suomen Evankelisuteriläinen
Opiskelija- ja Koululaisiähetys ry OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö SROS
Suomen teologinen instituutti ry STI
Suomen evankelisuteriläinen
Kansanlähetys SEKL

Päätoimittaja

Santeri Marjokorpi
santeri.marjokorpi@sro.fi
0503814288

Toinen päätoimittaja

Timo Eskola
timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri

Taito Heikkilä
toimitussihteeri.perusta@gmail.com
041 362 4279

Aineisto-osoitteet

santeri.marjokorpi@sro.fi
toimitussihteeri.perusta@gmail.com

Ulkoasun suunnittelu ja taitto

Teemu Junkkaala
teemu@gstj.fi

Toimitus 2020

Mattias Kaitainen, Markus Korri,
Leif Nummela Karoliina Rauhio-Pokka,
Topias Tanskanen, Arno Toivanen,

Neuvottelukunta 2017–2019

Keijo Rainerma (puheenjohtaja), Juha
Auvinen, Ville Auvinen, Ruth Franzén,
Markku Ihonen, Ilmari Karimies, Jussi
Miettinen, Pekka Mäkipää, Olavi
Peltola, Tapio Puolimatka, Teuvo
V. Riikonen, Niilo Räsänen, Matti
Sartonen, Mauri Tervonen, Lauri
Thurén, Juha Vähäsarja.

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilaspalvelu ja osoitteenmuutokset

perussanoma@jaicom.com
03 4246 5391

Tilauhinnat 2019

Opiskelijatilaus 20 €/vuosi,
kestotilaus 45 €/vuosi, määräaikais-
tilaus 12 kk 48 €/vuosi, irtonumero 7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) x 193 mm (kork.)
250€, 1/2 sivu: vaaka 130 mm x 96,5 mm
140 €, pysty 62,5 mm x 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5
mm. Hintoihin lisätään alv. (24%).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi
050 361 4099

Kirjapaino

Painotalo Plus Digital Oy

Aikakauslehtien liiton jäsen.

ISSN 0355-7111

Perusta julkaisee mahdollisuuksien
mukaan myös kirjoituksia ja komment-
teja, joita ei ole erikseen pyydytty.

Perusta-lehti painetaan ympäristö-
ystävällisesti.

**Uskon ja ajattelun avuksi
47. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa**